

Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie

Opis i program działania

Regionalny Ośrodek Kultury to siedemdziesięcioletnia instytucja, która prawie od początku swojej działalności wspierała kulturę w regionie. Przez te lata Ośrodek miał różnych organizatorów, zmieniał nazwy, ostatecznie od 2000 roku instytucja funkcjonuje jako Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie. Jego organizatorem jest samorząd województwa śląskiego. ROK to obecnie uznana marka nie tylko w naszym województwie.

Działalność Ośrodka to:

- ochrona tradycji i dziedzictwa kulturowego,
- wspieranie i promocja amatorskiego ruchu artystycznego,
- zwiększenie dostępności kultury,
- rozwijanie wartościowych działań kulturalnych,
- zaspokajanie kulturalnych potrzeb mieszkańców subregionu północnego województwa śląskiego,
- integracja działań na rzecz rozwoju kulturalnego,
- szkolenie kadr kultury.

Zasoby Ośrodka stanowią:

- wykwalifikowana, stale podnosząca swoje umiejętności kadra merytoryczna, jak i administracyjna,
- sala na 60 osób, która pełni rolę wystawienniczą, koncertową, szkoleniową,
- wyposażenie: sprzęt oświetleniowy, akustyczny,
- samochody, dzięki nim Ośrodek ma możliwość działania w terenie,
- sprzęt do realizacji imprez plenerowych.

Ośrodek opiera swoją działalność na ścisłej współpracy i kontaktach z:

- ośrodkami kultury,
- zespołami amatorskimi,
- stowarzyszeniami,
- władzami samorządowymi na szczeblu powiatowym i gminnym.

Realizacja poszczególnych działań

Szeroko zakrojone działania w upowszechnianiu kultury i ochronie dziedzictwa kulturowego oraz ścisła współpraca z instytucjami kultury, samorządami, a także stowarzyszeniami

doprowadziły do kontynuacji wielu przedsięwzięć, jak również do powstania nowych wydarzeń, które na stałe wpisały się w mapę kulturalną naszego województwa.

W ochronie tradycji i dziedzictwa kulturowego, upowszechnianiu kultury i ułatwianiu dostępności do niej, przy ścisłej współpracy z innymi podmiotami, wyróżnić należy takie imprezy jak:

- **Jura ROK Festiwal** – przedsięwzięcie realizowane przy współorganizacji kilkunastu gmin i ośrodków kultury, odbywające się co rok w innym miejscu na Jurze. Każda uczestnicząca w Festiwalu gmina ma okazję do zaprezentowania swoich folklorystycznych zespołów oraz promocji swojej gminy,
- **Legendy Jury** – Regionalny Konkurs Legend, Baśni i Podań połączony z konkursem plastycznym dla młodzieży i dorosłych na tworzenie ilustracji do tych baśni, legend, podań, które zwyciężyły w konkursie. Została już wydana jedna książka pt. *Legendy Jury* zawierająca wszystkie nagrodzone prace z jurajskich konkursów, obecnie druga edycja przygotowywana jest do druku,
- **Etnostrada** – przegląd zespołów tanecznych i śpiewaczych oraz kapel z całego województwa śląskiego, w ostatnich dwóch edycjach także województw ościennych,
- **Jurajski Festiwal Sztuki i Wina w Olsztynie** – trzydniowa impreza realizowana przy współpracy z Miastem i Gminą Olsztyn oraz tamtejszym Gminnym Ośrodkiem Kultury. Podczas Festiwalu prezentują się koła gospodyń wiejskich, artyści ze swoim rękodziełem, zespoły folklorystyczne, młodzieżowe orkiestry dęte, muzycy z naszego regionu, promowane są jurajskie winnice oraz swojskie wyroby takie jak kozie sery, chleby itp.,
- **Międzynarodowy Koncert Folklorystyczny „Silesia”** – organizowany podczas wakacji wspólnie z Zespołem Pieśni i Tańca „Śląsk”; przybliża mieszkańcom naszego regionu tradycje folklorystyczne z różnych zakątków świata,
- **Letni Jurajski Festiwal Muzyczny** – organizowany przy ścisłej współpracy z Filharmonią Częstochowską. Koncerty muzyki poważnej realizowane są w ciekawych miejscach Jury Krakowsko – Częstochowskiej, promując ten piękny region.

Działalność Ośrodka w ramach ochrony dziedzictwa, to m.in. wydanie drukiem śpiewników z autentycznymi pieśniami:

- Koła Gospodyń Wiejskich z Lusławic,
- Zespołu Śpiewaczego „Kościelanki”,

- oraz książka „Janowianie” i inne zespoły folklorystyczne z Częstochowy i powiatu częstochowskiego.

Znaczące konkursy z różnych dziedzin:

- Międzynarodowy Konkurs Cyfrowej Fotokreacji „Cyberfoto”,
- Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Haliny Poświatowskiej,
- „Video ergo sum – widzę więc jestem” – konkurs na film, plakat i recenzje filmową,
- „Wrażliwość na słowa” – konkurs recytatorski,
- Konkurs Poezji Śpiewanej im. Haliny Poświatowskiej dla młodzieży i dorosłych,
- „Jura oczami dziecka w czterech odsłonach pór roku” – konkurs plastyczny,
- „Świat malowany plasteliną”, współorganizacja z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Rędzinach,
- Jurajski Przegląd Grup Kolędniczych „Herody”, współorganizatorem są Gminne Ośrodki Kultury w Niegowie i w Przyrowie,
- Ogólnopolskie Wręczyckie Jasełka, współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury we Wręczycy Wielkiej,
- Regionalny Konkurs na Palmę, Pisanek i Marzannę, organizowany z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dąbrowie Zielonej oraz Starostwem Powiatu Częstochowskiego,
- Wojewódzki Festiwal Pieśni Patriotycznej, współorganizacja z Domem Kultury w Myszkowie,
- Eliminacje do Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika, współorganizowany z Będzinem,
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Papierowy Świat”, współorganizowany z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dąbrowie Zielonej,
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, współorganizacja z Towarzystwem Kultury Teatralnej w Warszawie,
- Wojewódzki Przegląd Teatrów Amatorskich „Oko na teatr”, współorganizowany z Zespołem Szkół im. Bolesława Prusa w Częstochowie.

Ośrodek wspiera rozwój osób z niepełnosprawnościami, poprzez współorganizację:

- Festiwalu „Muzyczna Scena Integracji” w Częstochowie, dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi,

- Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci i Młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi, współorganizacja z Miejską Galerią Sztuki oraz ze Starostwem Powiatu Częstochowskiego,
- Konkursu Plastycznego Matematyka dla Lepszego Świata, współorganizacja ze szkołami i ośrodkami dla osób z niepełnosprawnościami.

We wszystkich wyżej wymienionych imprezach uczestniczą podopieczni z całego województwa śląskiego.

Działalność edukacyjna

Jedną z ważniejszych ról Regionalnego Ośrodka Kultury jest działalność edukacyjna skierowana do wszystkich grup wiekowych. Służy do tego mój autorski projekt, którym jest **Mobilny Uniwersytet Kultury i Sztuki**. W jego ramach odbywają się zajęcia i warsztaty z takich dziedzin jak:

- **plastyka,**
- **fotografia,**
- **muzyka,**
- **choreografia,**
- **kultura słowa,**
- **teatr,**
- **film,**
- **grafika komputerowa,**
- **akustyka.**

Zajęcia Uniwersytetu odbywają się w ośrodkach kultury naszego subregionu. Program zajęć jest przygotowany pod kątem wieku odbiorców i przekazywany w przystępnej formie edukacji poprzez warsztaty, zabawę i quizy, tak, żeby swoją atrakcyjnością przyciągał uczestników, pobudzał ich wyobraźnię, a nie był tylko nudną formą przekazu. Pod koniec każdego semestru na życzenie uczestników, jest pokaz zdobytych umiejętności, bądź prezentacja ich samodzielnych prac. Dodatkową korzyścią jest pobudzenie i integracja całego środowiska, ponieważ na pokaz prac czy występ swoich bliskich, przychodzą rodzice, dziadkowie, inni członkowie rodzin, sąsiedzi. Działania te mają na celu przekazanie wiedzy z zakresu poszczególnych dziedzin kultury oraz uwrażliwienie dzieci, młodzieży i dorosłych na sztukę i kulturę. Ponadto zajęcia te służą jako narzędzie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich i małych miasteczek.

Szkolenia pracowników i kadr kultury:

- **rozwój zawodowy wszystkich pracowników** Regionalnego Ośrodka Kultury poprzez system szkoleń, tak, aby na bieżąco mogli poznawać nowe metody działania przy użyciu nowoczesnych technologii i właściwej promocji działań. Dzięki czemu będą mogli wykorzystać zdobytą wiedzę w pracy w terenie.
- **szkolenia kadr kultury** skierowane do pracowników ośrodków kultury, członków stowarzyszeń, instruktorów, pracowników odpowiedzialnych za promocję kultury w samorządach,
- **szkolenia wyjazdowe dla dyrektorów i pracowników ośrodków kultury**, interaktywne szkolenia wystąpień publicznych, rozwijania pracy w zespole z elementami psychologii pracy i komunikacji międzyludzkiej, czy wystąpień publicznych,
- **szkolenia dla animatorów kultury**, to warsztaty kreatywne, nauka nowych technik manualnych oraz tworzenie rękodzieła.

Obecnie jako Ośrodek dysponujemy dobrą kadrą ekspercką, której kompetencje zamierzam dalej rozwijać na bieżąco. Będą one służyć podnoszeniu kwalifikacji, umiejętności poruszania się w obowiązującym prawie, pozyskiwaniu środków na swoją działalność. Merytoryczne działania pracowników Ośrodka powinny przyczyniać się do pobudzania nowych przedsięwzięć w terenie, inspirowania do działań, wskazywania drogi do realizacji wyznaczonych celów kulturalnych. Pozwoli to utrwalić integrację środowiska kultury w regionie, a także ją pogłębiać i dalej rozwijać. Pracownicy ROK-u, dzięki swoim kompetencjom, są bardzo chętnie zapraszani do komisji w różnych konkursach.

Dostępność do kultury

Instytucja realizuje wyjazdy naszych mieszkańców do:

- **oper** w Bytomiu, Łodzi, Wrocławiu, Warszawie, Krakowie,
- **muzeów** na znaczące wystawy,
- **na koncerty**, np. muzyki filmowej Wojciecha Kilara,
- **koncerty muzyki poważnej** podczas Letniego Jurajskiego Festiwalu Muzycznego z Filharmonią Częstochowską im. Bronisława Hubermana,
- **coroczne wyjazdy do siedziby Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny** podczas Świąta ZPiT „Śląsk”, na koncerty, zwiedzanie zamku i wystaw,

- **Operowe Ostatki** – impreza corocznie organizowana w siedzibie Ośrodka z prof. Katarzyną Suską – Zagórską, dzięki której na naszej scenie występują śpiewacy operowi różnych narodowości z Akademii Muzycznej w Krakowie,
- **Koncerty Symfoniczno – Oratoryjne im. Jana, Edwarda i Józefiny Reszków** – organizowane z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kłomnicach, Zespołem Szkół Muzycznych w Częstochowie im. Marcina Józefa Żebrowskiego, Kościołem Ewangelicko – Augsburskim w Częstochowie,
- **Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej „Sola Musica”** – organizowany z Kościołem Ewangelicko – Augsburskim w Częstochowie.

Działalność wystawiennicza

W Regionalnym Ośrodku Kultury działają trzy galerie wystawiennicze:

- **Galeria Art Foto**, odbywają się tu wystawy malarskie i fotograficzne, a ekspozycje zmieniają się co dziesięć dni,
- **Fotopobudka** – wystawy fotograficzne m.in. dla początkujących fotografów,
- **Galeria zewnętrzna** przed Ośrodkiem, w której prezentujemy tematyczne czasowe wystawy fotograficzne.

Działania różne

W Regionalnym Ośrodku Kultury, odbywają się:

- **pokazy filmowe** w ramach „Kino Retro”,
- **promocje książek**,
- **mini koncerty**,
- **spotkania literackie**,
- **imprezy okolicznościowe** – związane z rocznicami i świętami.

Współpraca z innymi instytucjami

Przez ostatnie lata Ośrodek prowadził ścisłą współpracę z:

- **Uniwersytetem Jana Długosza** – Wydziałem Sztuki (Katedrą Malarstwa i Katedrą Muzyki) co zaowocowało wystawami, koncertami, ale też praktykami studentów w Ośrodku, udziałem kadry akademickiej w jury naszych konkursów,
- **Akademickim Centrum Kultury Politechniki Częstochowskiej** – bezpłatne udostępnianie sali na imprezy Regionalnego Ośrodka Kultury, na podstawie współorganizacji,

- **Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza** – spotkania literackie, małe formy teatralne w Ośrodku, udział członków Towarzystwa w jury naszych konkursów,
- **Zespołem Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny** – to liczne koncerty, którymi Zespół uświetnia nasze imprezy, zwiedzanie siedziby „Śląska” dla uczestników wyjazdów organizowanych przez ROK, wsparcie merytoryczne, organizacja Międzynarodowego Koncertu Folklorystycznego „Silesia” w Częstochowie i wiele innych działań,
- **Filharmonią Częstochowską im. Bronisława Hubermana** – to Letni Jurajski Festiwal Muzyczny, ale też współorganizacja finałów naszych konkursów w salach Filharmonii, wsparcie muzyczne, koncerty filharmoników podczas naszych imprez plenerowych,
- **Państwowym Zespołem Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego** w Karolinie, któremu organizujemy przesłuchania kandydatów na śpiewaków,
- **Zespołem Szkół Muzycznych im. Marcina Józefa Żebrowskiego w Częstochowie** – dzięki tej współpracy odbywają się liczne koncerty uczniów Szkoły, posiadamy też wsparcie merytoryczne.
- **Miejską Galerią Sztuki w Częstochowie** – konkurs dla dzieci z niepełnosprawnościami,
- **Muzeum Częstochowskim – Ośrodkiem Dokumentacji Dziejów Częstochowy**, to publikacje, wsparcie merytoryczne, wykłady, wirtualne spacer po historycznych miejscach Częstochowy, **Działem Historii** wystawy, wykłady; czy partnerstwo przy koncertach na placu Biegańskiego,
- **Muzeum Kresowym w Częstochowie**, wystawy i tematyczne wykłady,
- **Bukowiańskim Centrum Kultury „Dom Ludowy” w Bukownie Tatrzańskiej** – udział naszych przedstawicieli w przeglądzie grup kolędniczych, Sabałowych Bajaniach, koncerty zespołów góralskich na naszych imprezach plenerowych,
- **Kościółem Ewangelicko – Augsburskim** – koncerty, wystawy,
- **Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego** – współorganizacja Wystawy Rolniczej w tym wystawa ludowa w Ośrodku, koncerty dwudniowe na placu Biegańskiego,
- **Stowarzyszeniami** z którymi podejmujemy różne przedsięwzięcia m.in.:
 - ✓ **Częstochowskim Stowarzyszeniem Plastyków im. Jerzego Dudy Gracza**,
 - ✓ **Kultura.pl**,
 - ✓ **Jurajskim Fotoklubem w Częstochowie**,

- ✓ **Lelowskim Towarzystwem – Historyczno – Kulturalnym im. Walentego Zwierkowskiego w Lelowie,**
 - ✓ **Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo – Wschodnich oddziałem częstochowskim,**
 - ✓ **Fundacją „Stara Szkoła” w Ryczowie,**
 - ✓ **Grupami artystycznymi „Werniks” i „Pstryk” przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku Politechniki Częstochowskiej,**
 - ✓ **Janowskim Klubem Literackim,**
- **Instytucjami kultury, samorządami i parafiami z subregionu północnego województwa śląskiego.**

Podsumowanie i plan działania

Regionalny Ośrodek Kultury przez ostatnie lata realizuje swoje zadania zgodnie ze Statutem Ośrodka. Liczne przedsięwzięcia, różnorodność działań w każdej dziedzinie kultury spowodowała, że Ośrodek uzyskał swoją markę, jest rozpoznawalny nie tylko w województwie śląskim.

Współpraca z wieloma instytucjami, uczelniami, samorządami, stowarzyszeniami nadal będzie rozwijana i pielęgnowana. Będę działała w kierunku rozpoznania potrzeb społeczności naszego subregionu w dziedzinie kultury i dołożę wszelkich starań, aby je zaspokoić.

Bardzo ważnym aspektem jest dla mnie kontynuowanie ochrony dziedzictwa narodowego, a w szczególności naszego rodzimego folkloru, tradycji, obrzędów i genezy ich powstania. W ramach tego obszaru byłam pomysłodawczynią wielu działań organizowanych przez Ośrodek we współpracy z gminami Subregionu Północnego Województwa Śląskiego, w kolejnej kadencji zamierzam je kontynuować. W pierwszej połowie tego roku ukaże się drukiem materiał o obrzędach i zwyczajach ludowych z okolic Częstochowy zebrany w latach 30. ubiegłego stulecia przez nauczyciela Zdzisława Wróbla. Publikacja ta będzie służyła naszym mieszkańcom jako drogowskaz do pielęgnowania tradycji. Ważna jest dla mnie promocja naszego subregionu, rękodzieła i związana z nimi organizacja warsztatów poprzez zatrudnianie twórców ludowych. Kontynuacja cyklicznych imprez, konkursów i innych działań będzie miała wpływ na zachowanie dawnych zwyczajów obrzędowych, nie dopuszczając do ich zapomnienia. Osobnym celem tych imprez jest aktywizacja różnych grup wiekowych. Ponadto podczas trwania imprez plenerowych, na straganach promowane będą wyroby twórców ludowego rękodzieła, którym mogą towarzyszyć pokazy ich powstawania. Tradycyjnie powinny znajdować się także regionalne produkty spożywcze z możliwością ich

degustacji. Wszystkie imprezy plenerowe organizowane będą przy współpracy różnych ośrodków kultury we współdziałaniu z Regionalnym Ośrodkiem Kultury oraz samorządami gminnymi i powiatowymi. Najważniejszym celem tych przedsięwzięć, oprócz wpierania tradycji i kultury, jest promowanie Północnego Subregionu Województwa Śląskiego, ze szlakami turystycznymi, w tym Szlakiem Orlich Gniazd.

Widzę również konieczność dalszego wspierania amatorskiej twórczości artystycznej; przewiduję kontynuację warsztatów w różnych dziedzinach kultury prowadzonych przez pracowników merytorycznych Ośrodka oraz specjalistów z zewnątrz. Dzięki podpisanemu w 2018 roku porozumieniu o współpracy z Zespołem Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny mogę też liczyć na wsparcie wysoko wykwalifikowanych instruktorów zatrudnionych w tym Zespole. Będzie kontynuowana wieloletnia współpraca z Domem Ludowym w Bukowinie Tatrzańskiej. Kontakty te zaowocowały nie tylko wymianą doświadczeń, ale też udziałem reprezentantów naszego Subregionu w konkursach organizowanych w Bukowinie takich jak „Sabałowe bajania” (reprezentant z naszego regionu zdobył dwukrotnie wyróżnienie, pięciokrotnie trzecie miejsce, raz drugie w 2024 r., a w kategorii bazarzy dziecięcych nasza reprezentantka zajęła pierwsze miejsce w 2024 r.), czy w konkursie Grup Kolędniczych, które odbywają się podczas Góralskiego Karnawału (gdzie nasi reprezentanci wracali zawsze z wyróżnieniem, a ostatnich trzech latach z trzecim miejscem). Dzięki tej współpracy, możemy liczyć na wsparcie merytoryczne oraz występy różnych zespołów góralskich na naszym terenie. Regionalny Ośrodek Kultury to instytucja zajmująca się nie tylko rodzimym folklorem, ale także poezją, muzyką, tańcem, fotografią, malarstwem, filmem, teatrem. W ramach przeglądu i promocji wartościowych dokonań i inicjatyw organizowane będą w dwóch istniejących galeriach Regionalnego Ośrodka Kultury stałe formy prezentacji: wernisaże malarskie i fotograficzne. Obecnie w odpowiedzi na dużą liczbę osób chętnych, które chcą pokazać swoje prace, skróciłam czas trwania wystaw do dziesięciu dni, zostało to bardzo przychylnie przyjęte przez środowiska twórcze. Wernisażom towarzyszą pokazy i koncerty. Te spotkania ze sztuką powinny mieć odpowiednią oprawę promocyjną, dodatkowo będą dokumentowane i archiwizowane. Od trzech lat funkcjonuje wystawa zewnętrzna prezentowana przed siedzibą Ośrodka, głównie promująca fotografie konkursowe. Jej ogromną zaletą jest ogólna dostępność.

Konieczna jest też ścisła współpraca ze stowarzyszeniami artystycznymi. Wspieranie ich działalności i służenie pomocą z zakresu szkoleń i nie tylko. Organizowanie plenerów malarskich i fotograficznych. Docenienie pracy artystów amatorów i stowarzyszeń twórczych

jest siłą sprawczą dalszego ich działania i kreatywności. Regionalny Ośrodek Kultury powinien być wsparciem dla innych instytucji w zakresie kultury i inspirować je do działania. Wspierać jednostki kreatywne i wskazywać im możliwości rozwoju i tworzenia kultury. Uwrażliwiać dzieci, młodzież i dorosłych poprzez kulturę i sztukę. ROK powinien pełnić rolę ekspercką, spójnika działań, być inicjatorem kulturalnych przedsięwzięć.

Reasumując:

podstawą jest tworzenie sieci współpracy z podmiotami kultury, z samorządami, ze stowarzyszeniami, które na pewno zaowocuje nowymi przedsięwzięciami kulturalnymi promującymi amatorski ruch artystyczny. Ta ścisła współpraca przyczyni się do pobudzenia aktywności lokalnej, dzięki czemu będę mogła chronić nasz folklor, rękodzieło i charakterystyczne dla naszego regionu wyroby.

Kontynuacja współpracy z innymi ośrodkami kultury samorządu województwa śląskiego, na zasadzie wymiany doświadczeń i informacji, na pewno przyczyni się do wzrostu jakości pracy Ośrodka, a także wzbogaci jego ofertę kulturalną.

Do osiągnięcia sukcesu niezbędny jest monitoring efektów działania, a także konieczność ankietowania uczestników. Pozyskane w ten sposób informacje pomogą w dalszym rozwoju Ośrodka, przyczynią się podniesienia jakości działań, a także uściślenia oferty na zapotrzebowanie środowiska.

Nieodzowne jest pozyskanie środków finansowych z dotacji celowych, grantów ministerialnych, marszałkowskich, miejskich i innych, a także z programów na realizację poszczególnych zadań. Do tej pory Ośrodek pod moim kierownictwem uzyskiwał dotacje celowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ze Starostwa Powiatowego, a także innych form finansowania z Urzędu Miasta Częstochowy oraz w ramach partnerskich wniosków z zainteresowanymi ośrodkami gminnymi.

Wszystkie wyżej wymienione cele można osiągnąć poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Ośrodka, używanie nowoczesnych metod działania, inspirowanie pracowników merytorycznych do działań i pracę w zespole na zasadach partnerskich. Dobra atmosfera w pracy, oparta na wzajemnym zaufaniu i szacunku, będzie również pozytywnie wpływała na poszczególne działania.

Harigondeta Małgorzata - Szabłowska

Tabele ukazujące, zwiększenie pola działania Ośrodka w ostatnich latach

